

Vreme: 23.07.2026 06:47

Medij: danas.rs

Link: <https://www.danas.rs/svet/evropska-pravda-reforme-eu-srbija-neuspeh/>

Autori: Ivana Sundić

Teme: Evropska komisija

Naslov: "Vučić uvek nađe zgodan izgovor": Kako je EU reagovala na povlačenje reforme pravosuđa u Srbiji i zašto je to lekcija za Ukrajinu

4403

Prošle godine srpske vlasti povukle su reforme u više oblasti, uključujući i one koje se odnose na nezavisnost pravosuđa.

Nakon što je finansijska pomoć zamrznuta, piše Evropska pravda, Beograd je načinio nekoliko koraka unazad: ukinuo je sporne odredbe koje su se odnosile na pravosudni sistem, pristao na određene, iako nedovoljne, izborne reforme, imenovao članove nezavisnog regulatornog tela za elektronske medije i počeo češće da usklađuje svoju spoljnu politiku sa zajedničkom spoljnom i bezbednosnom politikom Evropske unije. Evropska komisija pohvalila je Beograd zbog povratka na put reformi i preporučila državama članicama EU da ohrabre Srbiju otvaranjem trećeg klastera u pristupnim pregovorima. Međutim, nekoliko evropskih prestonica na to je odgovorilo jasnim "ne", napominje se. Povlačenje reformi toliko je narušilo poverenje u Srbiju da samo ukidanje antievropskih zakona više nije dovoljno. Sve češće se postavljaju i dodatni zahtevi. Srbija je status kandidata za članstvo u Evropskoj uniji dobila 2012. godine, a pristupne pregovore otvorila je 2014. Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju sa EU potpisala je tek 2013. godine, nakon što je podnela zahtev za članstvo. U to vreme proces pristupanja bio je organizovan drugačije nego danas. Na primer, pojam "klaster", koji je danas dobro poznat i u Ukrajini, tada još nije postojao. Pregovori sa Srbijom vođeni su kroz 34 pregovaračka poglavlja, koja su mogla da se otvaraju bilo kojim redosledom. Do sada su Srbija i EU otvorile 22 poglavlja. Pregovori o dva poglavlja su završeni, što znači da je Srbija ispunila sve uslove za članstvo u tim oblastima. Međutim, zatvaranje novih poglavlja sada više nije moguće jer je metodologija proširenja u međuvremenu promenjena. Nijedno poglavlje ne može biti zatvoreno dok ne bude data pozitivna ocena za takozvana temeljna poglavlja, kroz izveštaj poznat kao IBAR (pojam koji će, po svemu sudeći, i Ukrajina ubuduće često slušati). Srbija je i dalje daleko od dobijanja pozitivne ocene u okviru IBAR-a, piše portal. Isto tako, nijedno novo poglavlje ne može biti otvoreno ukoliko se reforme vraćaju unazad. Aktuelna srpska vlada suočila se sa ozbiljnim unutrašnjim političkim izazovima nakon tragedije u Novom Sadu 2024. godine, kada je urušavanje nadstrešnice na tek rekonstruisanoj železničkoj stanici usmrtilo 16 ljudi. Mnogi građani Srbije smatraju da je korupcija u procesu izvođenja radova bila glavni uzrok nesreće. Usledili su masovni studentski protesti, dodatno podstaknuti činjenicom da Novi Sad ima veliki broj studenata. Odgovor vlasti bio je pokušaj dodatnog učvršćivanja kontrole. U januaru 2026. godine Narodna skupština Srbije usvojila je, a predsednik ubrzo potpisao, paket zakona koji je u javnosti postao poznat kao "Mrđićevi zakoni", po njihovom formalnom predlagraču, poslaniku vladajuće stranke Uglješi Mrđiću. Za Evropsku uniju, Mrđićevi zakoni nisu bili samo kap koja je prelila čašu - predstavljali su poslednju kap u buretu. EU je upozorila Beograd da rizikuje gubitak 1,5 milijardi evra finansijske pomoći. Švedska je zvanično najavila da će obustaviti deo svoje bilateralne pomoći Srbiji. Nesumnjivo je bilo i manje javnih upozorenja iza zatvorenih vrata. Čim je Beograd odlučio da izmeni Mrđićeve zakone, Brisel je predložio da se Srbiji pruži nova prilika na putu ka članstvu u Evropskoj uniji. Evropska komisija ocenila je da je došlo vreme za otvaranje trećeg pregovaračkog klastera. Međutim, dok je Komisija bila spremna da zanemari nevoljno povlačenje Beograda iz napada na nezavisnost pravosuđa, mnoge države članice nisu bile. Tokom neformalnih razgovora o Srbiji, osam zemalja odlučno se usprotivilo otvaranju trećeg klastera: Belgija, Holandija, Švedska, Bugarska, Hrvatska, Litvanija, Letonija i Estonija.

Vreme: 23.07.2026 06:47

Medij: danas.rs

Link: <https://www.danas.rs/svet/evropska-pravda-reforme-eu-srbija-neuspeh/>

Autori: Ivana Sundic

Teme: Evropska komisija

Naslov: "Vučić uvek nađe zgodan izgovor": Kako je EU reagovala na povlačenje reforme pravosuđa u Srbiji i zašto je to lekcija za Ukrajinu

Predsednik Srbije Aleksandar Vučić tvrdi da je pravi razlog zastoja to što Srbija nije uvela sankcije Rusiji. Pitanje sankcija spada u šesti pregovarački klaster. Uvođenje sankcija Rusiji i dalje predstavlja crvenu liniju za Vučića, što on redovno ističe. U stvarnosti, koren problema Srbije leži u antireformskoj politici i narušavanju demokratskih standarda. Međutim, pitanje sankcija postalo je zgodan izgovor i opravdanje za neuspeh pristupnih pregovora Srbije sa Evropskom unijom. Vučić je, zaključuje Evropska pravda, već počeo da poručuje domaćoj javnosti da bi Srbija trebalo da se okrene drugim međunarodnim partnerima.

Ime * Komentar

